

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 256
Din 29.06.2011**

Dosar nr.: 459/2010

Petiția nr.: 10335/16.12.2010

Petent: European Committee Human Rights Hungarians Central Europe –

L

Reclamat: Primăria Bonțida

Obiect: neafișarea și în limba maghiară a frontispiciului Primăriei precum și a tăbluțelor care indică denumirea și delimitarea teritorială.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.1.1. European Committee Human Rights Hungarians Central Europe –
L , cu domiciliul la adresa 5202 CL 's Hertogenbosch the Netherlands,
g.landman@hungarian-human-rights.eu

1.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

1.2.1. **Primăria Bonțida** cu sediul în loc. Bonțida, str. Mihai Eminescu, nr. 446,
județ Cluj

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea petentului vizează neafișarea și în limba maghiară a tăbluțelor care indică denumirea și delimitarea teritorială a comunei. Petentul consideră discriminatoriu faptul că într-o localitate unde procentul populației de etnie maghiară depășește 20% tăbluțele care indică denumirea și delimitarea teritorială nu sunt și în limba maghiară.

2.2. Sesizarea petentului vizează neafișarea și în limba maghiară a frontispiciului Primăriei. Petentul consideră discriminatoriu faptul că într-o localitate unde procentul populației de etnie maghiară depășește 20% frontispiciului Primăriei nu este și în limba maghiară.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 24.01.2011, prin adresa nr. 10519/23.12.2010 fiind citat petentul, iar prin adresa nr. 10520/23.12.2010 fiind citată Primăria Bonțida, prin reprezentant. Procedura nu a fost îndeplinită.

3.3. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 25.01.2011, prin adresa nr. 13/04.01.2011 fiind citat petentul, iar prin adresa nr. 14/04.01.2011 fiind citată Primăria Bonțida, prin reprezentant. Părțile au fost absente la

audiere, iar Primăria Bonțida a transmis punctul de vedere prin adresele nr. 141/11.01.2011 și nr. 272/14.01.2011.

3.4. Prin adresa nr. 2501/11.04.2011 Colegiul director i-a comunicat petentului punctul de vedere al reclamatului și a acordat termen pentru depunerea concluziilor scrise. Petentul nu a depus concluzii scrise.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petentul arată că la data de 4 octombrie 2010 a trimis o sesizare scrisă către Primăria comunei adresând rugămintea să respecte legea administrației publice locale și (printre altele) în virtutea Legii 215/2001 să garanteze afișarea bilingvă atât pe frontispiciul Primăriei precum și pe tăblițele care indică denumirea și delimitarea teritorială. Primăria Bonțida nu a răspuns nici până astăzi la sesizarea formulată și continuă nerespectarea legii administrației publice locale.

4.1.2. Reclamația se referă exclusiv la inscripțiile de pe frontispiciul clădirii Primăriei Bonțida precum și la tăblițele care indică denumirea comunei. În Bonțida ponderea populației maghiare depășește 20%, în plus tăblițele care indică denumirea și delimitarea teritorială a existat afișare bilingvă (română și maghiară), dar aceste tăblițe au fost îndepărtate. Motivele acestei modificări nu sunt publice și nici Domnul Primar nu a dat explicații referitoare la acest subiect. Până în prezent nu s-a primit răspuns de la Primăria Bonțida nici în limba română nici în limba maghiară, în care să se explice în baza cărei hotărâri au fost îndepărtate tăblițele bilingve.

4.1.3. Tăblița de pe frontispiciul clădiri de gară, (CFR) este în momentul prezent bilingvă, ceea ce dovedește legalitatea cererii noastre legate de alte inscripții precum afișaje bilingve. Totodată în virtutea Hotărârii Guvernului nr. 1415 /2002 Bonțida este calificată drept localitate unde procentul populației de etnie maghiară depășește 20%.

4.2. Punctul de vedere al Primăriei Bonțida

4.2.1. Plăcuțele care delimitează limitele administrativ-teritoriale au fost montate în termen legal pe cheltuiala Primăriei. În urma reabilitării D.N. 1C de către CNADNR - DRDP Cluj, aceste plăci au fost înlăturate și înlocuite de administratorul drumului. Acesta este responsabil pentru semnalizarea rutiera și pentru înlăturarea plăcilor bilingve.

4.2.2. În ceea ce privește inscripția de pe frontispiciul primăriei, arătăm că aceasta este una veche, pe care din lipsa de fonduri nu am reușit să o completăm. După aprobarea bugetului pentru anul 2011 vom comanda confecționarea acestor plăci.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul Director reține că neafișarea și în limba maghiară a frontispiciului Primăriei precum și a tăbluțelor care indică denumirea și delimitarea teritorială intră sub incidența art.2 alin.1 și art.10 lit.h din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

5.2.1. În drept, examinând cererea și dispozițiile legale incidente, referitor la primul capăt de cerere, anume neafișarea și în limba maghiară a tăbluțelor care indică denumirea și delimitarea teritorială a comunei, față de excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de Primăria Bonțida, Colegiul director reține prevederile art. 40 alin. 1 din O.G. nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, potrivit căroră „drumurile trebuie să fie semnalizate și menținute în stare tehnică corespunzătoare desfășurării traficului în condiții de siguranță de către administratorul drumului. În perioadele în care

pe sectoarele de drum se desfășoară lucrări de întreținere, reparații, modernizare, reabilitare sau consolidare, această responsabilitate revine executantului lucrării”. De asemenea potrivit art.76 alin.4 din legea nr. 215/2001, legea administrației publice locale, „autoritățile administrației publice locale vor asigura inscripționarea denumirii localităților și a instituțiilor publice de sub autoritatea lor, precum și afișarea anunțurilor de interes public și în limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective, în condițiile prevăzute la alin. (2)”. Având în vedere că numai în perioadele în care se desfășoară lucrări de întreținere, reparații, modernizare, reabilitare sau consolidare, responsabilitate revine executantului lucrării, iar autoritățile administrației publice locale vor asigura inscripționarea denumirii localităților și în limba maternă a cetățenilor aparținând minorității, Colegiul director respinge excepția lipsei calității procesuale pasive, invocată de Primăria Bontida. Astfel Colegiul director reține în ce privește acest capăt de cerere în sarcina autorităților locale – Consiliul Local și Primarul comunei în speță – faptul că sunt incidente dispozițiile art.2 alin.1 și art.10 lit.h ale Ordonanței Guvernului nr.137/2000, republicată. Față de aceste aspecte, Colegiul Director recomandă autorităților locale să ia măsurile necesare remedierii situației, iar pe viitor să aibă în vedere dispozițiile art.76 alin.4 ale legii nr.215/2001, legea administrației publice locale, republicată.

5.2.2. Conform art. 2 alin. 1 din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare “orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

5.2.3. O faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă îndeplinește cumulativ mai multe condiții :

- Existența un tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)
- Existența un criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*
- Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;
- Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare.

5.2.4. Examinând cererea și dispozițiile legale incidente, față de al doilea capăt de cerere, anume neafișarea și în limba maghiară a frontispiciului Primăriei, Colegiul director analizează fapta sesizată din punct de vedere al efectului discriminatoriu rezultat, reținând că acesta s-a produs prin neafișarea bilingvă a denumirii Primăriei Bontida.

5.2.5. Referitor la drepturile lingvistice, Convenția Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale (Monitorul Oficial al României, partea I, nr.82/1995) prevede că: *art. 9 alin.1. Partile se angajează să recunoască faptul că dreptul la libertatea de expresie a fiecărei persoane aparținând unei minorități naționale include libertatea de opinie și libertatea de a primi și a comunica informații sau idei în limba minoritară, fara*

ingerinte ale autoritatilor publice si independent de frontiere. Partile vor veghea ca, in cadrul sistemelor lor lingvistice, persoanele apartinand unei minoritati nationale sa nu fie discriminate in accesul la mijloacele de informare. ....alin.4 In cadrul sistemului legislatiei lor, partile vor adopta masuri adecvate pentru facilitarea accesului persoanelor apartinand minoritatilor nationale la mijloacele de informare, pentru promovarea tolerantei si pentru a permite pluralismul cultural. art.10 alin.1 "partile se angajează să recunoască oricărei persoane aparținând unei minorități naționale, dreptul de a folosi liber și fără ingerință, limba sa minoritară, în privat și în public, oral și scris"; art.11 alin.2 "partile se angajează să recunoască oricărei persoane aparținând unei minorități naționale, de a expune în limba sa minoritară însemne, inscripții și alte informații cu caracter privat, vizibile pentru public". Se observă, deci, că numai în situația expunerii denumirii locale tradiționale, a denumirilor străzilor și a altor indicații topografice destinate publicului, se specifică "deopotrivă în limba minoritară" (art.11 alin.3), adică și în limba oficială și în limba minoritară.

5.2.6. Constituția României, prevede la art.4 că (1) Statul are ca fundament unitatea poporului roman si solidaritatea cetatenilor sai. (2) Romania este patria comuna si indivizibila a tuturor cetatenilor sai, fara deosebire de rasa, de nationalitate, de origine etnica, de limba, de religie, de sex, de opinie, de apartenenta politica, de avere sau de origine sociala. Articolul 6 (1) Statul recunoaste si garanteaza persoanelor apartinand minoritatilor nationale dreptul la pastrarea, la dezvoltarea si la exprimarea identitatii lor etnice, culturale, lingvistice si religioase. (2) Masurile de protectie luate de stat pentru pastrarea, dezvoltarea si exprimarea identitatii persoanelor apartinand minoritatilor nationale trebuie sa fie conforme cu principiile de egalitate si de nediscriminare in raport cu ceilalti cetateni romani. 8. Art.16 alin.1 din Constituția României prevede că " Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări." Deasemenea art.20 alin.1 dispune că "Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor, vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte."

5.2.7. În materia nediscriminării, potrivit art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000, republicată, "Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoana împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare".

5.2.8. Colegiul director ia act de prevederile art.76 alin.4 din legea nr. 215/2001, legea administrației publice locale, potrivit căruia „autoritățile administrației publice locale vor asigura inscripționarea denumirii localităților și a instituțiilor publice de sub autoritatea lor, precum și afișarea anunțurilor de interes public și în limba materna a cetățenilor aparținând minorității respective, în condițiile prevăzute la alin. (2)".

5.2.9. Potrivit art. 10 lit. h din O.G. nr. 137/2000, republicată, „constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități."

5.2.10. Având în vedere prevederile art. 76 alin. 4 din legea nr. 215/2001, legea administrației publice locale, Colegiul director reține în ce privește neafișarea și în limba maghiară a frontispiciului Primăriei sunt incidente dispozițiile art.2 alin.1 și art.10 lit.h ale Ordonanței Guvernului nr.137/2000, republicată. Astfel Colegiul Director recomandă

autorităților locale să ia măsurile necesare remedierii situației, iar pe viitor să aibă în vedere dispozițiile art.76 alin.4 ale legii nr.215/2001, legea administrației publice locale, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de Primăria Bonțida;

2. Faptele sesizate în ce privește neafișarea și în limba maghiară a tăbluțelor care indică denumirea și delimitarea teritorială a comunei, constituie discriminare potrivit art. 2 alin.1 și art.10 litera h din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

4. Sancționarea Primarului Comunei Bonțida cu avertisment.

5. Recomandă autorităților locale să ia măsurile necesare remedierii situației, iar pe viitor să aibă în vedere dispozițiile art.76 alin.4 ale legii nr.215/2001, legea administrației publice locale, republicată.

6. Faptele sesizate în ce privește neafișarea și în limba maghiară a frontispiciului Primăriei, constituie discriminare potrivit art. 2 alin.1 și art.10 litera h din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

7. Sancționarea Primarului Comunei Bonțida cu avertisment.

8. Recomandă autorităților locale să ia măsurile necesare remedierii situației, iar pe viitor să aibă în vedere dispozițiile art.76 alin.4 ale legii nr.215/2001, legea administrației publice locale, republicată.

9. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

10. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

GERGELY DEZIDERIU - Membru

HALLER ISTVAN - Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU - Membru

POP IOANA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Motivele de fapt și de drept redactate P.I.
Tehnoredactat D.D.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.